

Referat pastoralrådsmøte Oslo Katolske Bispedømme 18-20.03.2022

Formalia

1. Velkommen ved pastoralrådets (PRO) ordstyrer

2. Navneopprop

3. Valg

PROs ordstyrer ble valgt til møteleder. Ewa Bivand og Ane Ugland Albæk ble valgt til møtesekretærer. Gunnar Markussen og Julie-Helen Sandbrekken velges som tellekorps. Stephen Trotter og Sr. Karolina Bogoczova velges som protokollunderskrivere. Petter Steen, Hege Askvik og Ewa Bivand velges til redaksjonskomité.

4. Godkjenning av innkallelsen

Godkjent.

5. Godkjenning av dagsorden

Godkjent.

6. Saker til eventuelt

Kan meldes senest før lunsj lørdag

Orienteringssaker

Orientering fra valgkomiteen til nytt arbeidsutvalg (AU):

Valgkomiteen har hatt 2 møter og de har laget en innstilling. PROs medlemmer kan komme med forslag til kandidater som samtykker innen kl 20 lørdag. Alle i PRO er valgare unntatt prester og medlemmer av administrasjonen. Leder av AU velges separat. Tre medlemmer velges i PROs møte. I tillegg består AU av biskopen som er formann, biskoppelig vikar(er), og representant som velges fra prestemøtet. Kansler deltar normalt på AU-møter.

Valgkomiteens forslag til ordstyrer/leder av AU er Ane Ugland Albæk (St Ansgar). Valgkomiteens forslag til medlemmer av AU er Stephen Trotter (NUK), Jakob Kooter Laading (St Paul), Roxana Smetan Løken (St Fransiskus Xavier).

Monsignor Torbjørn orienterer fra arbeidet med fornyelse av liturgiske tekster:

Liturgikommisjonen kom med nytt dåpsrituale for noen år siden. Nytt ekteskapsrituale er nå i Vatikanet til vurdering. Arbeidet med nytt begravelserrituale starter snart. Arbeider med konfirmasjonsrituale og regner med det blir fornyet og mer komplett snart. De har et stort arbeid i gang med å revidere og supplere missaler og gradualer. Her kommer oppdateringer etter hvert. Liturgikommisjonen er godt i gang med arbeid med norske helgener og tilhørende liturgier. Har på plass St Øystein, St Torfinn og St Svithun. Til St Svithun er det også laget salmetekst. Hellige Barbara er kommet inn igjen i kalenderen. Samme med Gregor av Narek, Johannes av Avila og Hildegard von Bingen, med flere. Marta, Maria, Lasarus har fått nye salmer og tidebønn.

7. Orientering fra Biskopen

Vi har vært igjennom 2 år med nedstenging. I lojalitet til samfunnet har vi gitt avkall på vår forsamlingsfrihet. I praksis har sakramentene vært utilgjengelige for mange. Store økonomiske vansker nå på grunn av redusert kollekt og gaver, og økt prisnivå. Mange begrensninger førte til nødløsninger som nettoverførte messer, men også åndelig vekst eksempelvis via åndelig kommunion, bønn og skriftlesning. Vi har fått kandidater til både presteseminaret og til diakontutdanningen, og både St. Elisabethsøstrene og Josephsøstrene har hatt flere løfteavleggelser. OKB er i kontakt med tre mannlige ordener for å etablere internasjonale kommuniteter i Norge. Veksten i OKB er lavere enn tidligere, men vi vokser stadig med et par tusen per år. 144590 katolikker er nå registrert i OKB og biskopen regner med det er ca 2/3 av katolikkene som bor i bispedømmet.

Flyktninger fra Ukraina kommer nå. Biskopen regner med at alle menigheter bidrar med både praktisk solidaritet og hjelp, i tillegg til bønn.

Pastoralrådet er viktig for biskopen. Gledelig med stort fremmøte denne gang og vi jobber videre sammen med den synodale veien.

Synode betyr møte eller forsamling. En forfatning som f.eks. den engelske kirke innførte i 1996 for å oppnå mer effektive og demokratiske prosesser. I senere år ser det ut til at mange i den katolske kirke i Tyskland ønsker seg det samme for å oppnå (1) større representativitet innad i kirken og (2) en betydelig uavhengighet av Roma. Tanken er fanget opp av pave Frans som forskriver en prosess som omfatter hele Kirken. Alle nivåer i kirken er forpliktet til å delta i prosessen. Den underliggende hypotesen er at biskoper og prester ikke snakker nok med dem de er ansvarlige for dvs. lekfolk, eller med hverandre. Mens den Hellige Ånd taler til hele Kirken. Paven anerkjenner at frustrasjonen fra Tyskland kan forstås og bør diskuteres. Sentralisering av alle beslutninger til Roma er ikke lenger ansett som den beste løsningen og utnevninger og liturgisk arbeid bør i større grad desentraliseres og avgjøres lokalt. En tidlig synodal vei gikk fra lokale kirker til den universelle kirke via konsilene og provinsssynodene. Men med århundrene førte Kirkens vekst til større sentralisering.

Pave Frans uttrykker ønske om å oppnå reformer via den synodale vei. Paven har egen erfaring med ~~alt~~ autoritære biskoper og prester i Latin Amerika. Synodal i betydningen prosesser som tar hensyn til alle troendes berettigede interesser er positivt, men har ikke alltid vært like enkelt å gjennomføre i praksis. Etter Andre Vatikankonsilet/De annet Vatikankonsil (?) ble det i OKB laget en rådsstruktur for å sikre at alle grupper er representert og utøve en reell innflytelse ut ifra sin representativitet. Vi har med det tradisjon for synodale prosesser. Kirkerettslig har biskopen beslutningsmyndighet på en rekke områder som vanskeliggjør en reell synodal prosess. Det er derfor lite konkret hvordan innflytelsen skal være. Biskopen ønsker diskusjon og deltakelse innen alle temaer og områder i kirken. Unntaket er personalspørsmål der biskopen tar imot informasjon uten at han kan kommentere det.

Biskopen ønsker seg et myndigere PRO og lokale menighetsråd. PRO viktig for biskopen.

Biskopen har også nevnt at det nordiske bispekonferanse har sendt brev til bispekonferanse i Tyskland angående forståelse av den synodale veien.

8. Orientering fra administrasjonen

Hans Rossiné fra kommunikasjonsavdelingen:

De har nå 3,6 stillinger. De jobber med Katolsk.no og St. Olav magasin + saker til pressen og medierådgivning.

Katolsk.no har ca 10.000 lesere i uken og er nettsted for alle tre bispedømmer. Nettstedet skal nå fornyes og oppgraderes. Brukerundersøkelse lages nå ift endringer og forbedringer særlig med tanken på yngre brukere og bruk på mobilen Alle inviteres til å komme med tilbakemeldinger og ønsker i denne prosessen.

Ewa Bivand fra arbeidet med forebygging av seksuelle overgrep:

Alle menigheter i Norge skal få kurs. Ewa har holdt kurs for ca. halvparten av menighetene og for OKB. Resten av menighetene får besøk i løpet av våren eller tidlig høst. Menighetsrådsleder og sogneprest har ansvar for å videreføre dette arbeidet i menighetene.

Kansler og personalsjef Anne-Mette Ringdal:

Koronatiden var krevende for OKB. På den positive siden så fikk administrasjonen god kontakt med menighetene og prestene. Alle er tilbake på kontoret i OKB og det er fint med fellesskap og sosialt samvær igjen. Medarbeiderundersøkelse er gjennomført med 70% deltakelse. Mye bra tilbakemeldinger og noen forbedringsområder ift struktur og informasjon, samt samhandling mellom avdelingene i OKB. Årsoppgjør pågår. Økonomisjef fratrer i mai og arbeidet starter med å finne erstatter. Høy aktivitet i eiendomsavdelingen med prosjekter i ulike menigheter. Medlemssenteret jobber bra med registrering av medlemmer, særlig portugisere. Svak økning i medlemstall tross mye utflytting. Tribunalet har økt antall saker. St Olav forlag og bokhandel samorganisert og St Olav bokhandel er nyoppusset. Eiendomsavdelingen er i dialog med kirkevergen i Oslo om kjøp av St Johannes kirke.

Prestesituasjonen: det er vanskelig å få tak i prester også fra utlandet så vi må be for kall. Tamilsk prest har nå fått arbeidstillatelse og kommer. Jobber med Litauisk prest.

9. Orientering fra Kateketisk Senter

P Oddvar biskoppelig vikar for det kateketiske arbeidet:

Kateketisk seminar i februar med åndelig påfyll ble gjennomført med godt oppmøte. Neste seminar tar sikte på å gi pedagogisk påfyll før neste skoleår. YouCat om skriftemål er kommet ut. Kateketisk senter lager nå lærerveiledning for konfirmantopplæring i 2 år med YouCat-bøkene. Sommeren 2023 er YouCat for kids ferdig oversatt til bruk i 4-7. klasse og vi kan slutte med bøkene.

Arbeidsprogram

11. Den Synodale Vei

Foredrag fra P Øystein:

Hva er denne synoden? Bli bevisst på hvordan er vi som kirke, ikke nødvendigvis for å skape endringer, men fornyelse. En refleksjon over hvordan vi fremstår for verden. Tre hovedord i synoden (1) å møte, (2) å lytte, (3) å vurdere/skjelne/gjøre seg opp en mening/forstå (discern). Pave Frans bruker lignelsen om Den rike mannen for å introdusere synoden. Paven oppfordrer oss til «å se andre i øynene og lytte til hva de har å si», og at vi tar oss «tid til å se hverandre i øynene, å bygge relasjoner, å være følsomme for spørsmålene til våre brødre og søstre, å la oss berike av variasjonen av karismaer, kall og tjenester.» (Pave Frans).

Den synodale vei skal være ved åndens ledelse (Pave Frans).

Det alminnelige prestedømmet er noe alle blir døpt inni og betyr at vi alle har et oppdrag. Prestene skal tjene gjennom kjærlighet og ved å sette grenser. Hierarkiske gaver og karismatiske gaver må

blomstre og balanseres. Prester er ordinert til tjeneste, alle andre er kalt til å bruke sine talenter, og vi må ha samspill mellom de geistlige og legfolk.

Gaudium et spes: kirken i den moderne verden. Kirken må lytte til verdens utfordring. I den synodale vei lytter vi til menneskers spørsmål til kirken. Utfordringen er å ville lytte og møte mennesker og bidra til å forstå. Lytte på ulike nivåer i kirken, og til dem som opplever å være i utkanten slik at vi kan **elske** dem slik at de føler seg velkomne i kirken/ kommer tilbake til kirken. Bli bevisst hvordan vi møter og lytter til mennesker.

Synode brukes om møtested hvor man avgjør ting. Synodal = veien Guds folk går sammen, Jesus er veien, de første kristne ble kalt veiens etterfølgere. Hvordan kirken lever sitt liv og hvordan den fremstår. Guds folk som reiser sammen. Vi deler verdighet og kall og er kalt til å være aktive og deltakende i fellesskapet og misjonen.

p. Sigurd, om den synodale vei:

handler om: Communion, participation and mission. Sharing, reflecting and listening.

Syn-hodos = the same way (en vei man følger sammen). Synodality = journey together, walk forward together as the people of God. Renewing and community inspired by the Holy Spirit.

Vademecum: the synode on synodality.

Video – All you need to know on Synod on synodality:

<https://www.youtube.com/watch?v=I5IAktuejwo>

Formelt igangsatt 17. Oktober 2021. To-årig prosess. Se hyrdebrev fra den Nordiske bispekonferansen. P. Tao er koordinator for den synodale prosessen i OKB frem til okt 2023.

Ønsker å legge ut spørsmål på katolsk.no. PRO jobber videre med synoden.

14. Informasjon fra Skoleråden

Generell informasjon om den katolske kirke i Norge sine skoler. Mye glimrende arbeid gjøres. Særlig viktig er arbeide med katolske læreplaner for kristendomsfaget og med synliggjøring av katolisitet i seks fag (norsk, engelsk, naturfg, matte, samfunnsfag og kroppsøving) som katolske skoler er nå pålagt av departementet. Skolekontoret har en gruppe katolske eksperter som kan inviteres til skolene for å snakke om disse temaer. Bl.a. sr. Katarina Pajchel OP og Konrad Tywoniuk fra UiB hadde foredrag or lærere om tro og vitenskap. I februar 2022 organiserte Skolekontoret et seminar om kjønnsdysfori for lærere i katolske skoler. Katolske skoler er medlem i OIEC- International Office of Catholic Education - Global utdanningspakt lansert av pave Frans i 2019 er oversatt til norsk. Det er viktig for katolske skoler i Norge å være med.

10. Arbeidsprogram 2022 – 2024

Forslag fra redaksjonskomiteen vedtas:

Den synodale vei

Fellesskap:

(Hvem er våre reisekamerater, noen vi overser, hvordan fremme dialog og samarbeid?)

- Sørge for gjensidig samspill mellom prester og legfolket, presten trenger omsorg fra menigheten og menigheten trenger en hyrde

- Utvikle fellesskapet i menigheten – å være inkluderende på tvers av nasjonalitet og bakgrunn, respektere ulikhet, invitere bredt til deltakelse til alle arbeidsoppgaver.

Deltakelse:

(hva hindrer oss i å snakke om kirken med mot og ansvar, hvordan kan legfolk delta, hvordan kan beslutningsprosesser i menigheten forbedres?)

- Arbeide for åpenhet, ærlighet og god dialog mellom de geistlige og lekfolket
- Ha respekt for ulike roller og kompetanse

Misjon:

- Hjelp mennesker til å finne trygghet i troen i et stadig mer sekularisert samfunn f.eks gjennom voksenkatekese og andre former for samtaler
- Skape gode møteplasser for ungdom og voksne
- Vi som katolikker bør stå i front i det økumeniske arbeidet og interreligiøs dialog

13. Valg av Arbeidsutvalg

Ane Ugland Albæk (St Ansgar) velges til ordstyrer/leder av AU. Stephen Trotter (NUK), Jakob Kooter Laading (St Paul), Roxana Smetan Løken (St Fransciscus Xavier) velges til medlemmer av AU.

Vi takker avtroppende AU for glimrende arbeid i en krevende og forlenget periode 😊

Annet

15. Kort informasjon fra NUK, NEK og Caritas

Caritas ved Dag Albert Bånes:

Krigen i Ukraina: Ca 25 mill samlet inn per nå. Fra UD kommer fast 33 mill per år til valgfrie land, fått 15 mill ekstra i år. Caritas Ukraina: 500 ansatte og 37 lokalavdelinger. Hovedkontorer i Kyev og Lviv. Humanitær operasjon i Ukraina i flere år og var forberedt på humanitær katastrofe. Be om ppt.

Viktig å samtidig huske fasteaksjonen der vi har mottaker-mennesker som er avhengige av denne.

NEK ved Gunnar Markussen:

Norges Eldre Katolikker (NEK) er for katolikker over 55 år. Det blir sommerleir 1-4 august 2022 med leirprest p. Erik Ruud. I tillegg blir det innlegg fra biskopen og tur til Mariakirken i Askim. Som vanlig blir det mulighet for bading og turer, samt god mat og hyggelig sosialt samvær.

NUK ved Stephen Trotter:

Norges Unge Katolikker (NUK) er for katolikker i alderen 0-35 år. Det blir påskeleir konfirmanter og etter-konfirmanter. Dugnadshelg på Mariaholm i mai. Sommerleirer og sommerfestival i anledning 75-årsjubileumet til NUK. Og de arrangerer ministrant-NM.

NUK har laget en forventningsplakat for NUK-ledere: NUK's formål er tro-fellesskap-handling. Du representerer mer enn deg selv, du skal bygge katolsk identitet, synliggjøre en levende kirke og leve katolsk. Du skal være et troverdig forbilde. Du er en innfallsport til kirken for de unge. Du skal vise omsorg og bry deg.

12. Årsberetning 2018 – 2022

Godkjent

16. Eventuelt

Ingen saker

17. Evaluering av møtet

Flott med solid presterepresentasjon på møtet og høy deltakelse. Det har vært engasjerende tema.

Ønsker videre: snakke om menighetsrådsleder-rollen og hvordan være MR-leder? Seminar for MR-ledere? Eller eget tema på PRO-møte? Har vært foreslått som tema tidligere hvilke oppgaver og retningslinjer har MR og MR-leder?

PRO fredag-søndag eller lørdag-søndag? Ønsker tid til å bli kjent og etablere «varmestue» og møte fredag-søndag. Dette kommer som et ønske både fra MR-ledere og fra organisasjonene.

Referenter:

Ewa Bivand og Ane Ugland Albæk

Sign.